

MOTIONER

VÄCKTA HOS

STOCKHOLMS STADSFULLMÄKTIGE ÅR 1912.

N:r 33.

Af frih. **Palmstierna**, om utredning angående rabattering af elektricitetsverkets pris å elektrisk ström levererad till konsumenter boende i lägenheter om högst 3 rum och kök.

Till Stockholms stadsfullmäktige.

De dyra tiderna mana till att på alla sätt söka medverka till ett förbilligande af lifsuppehållet för de mindre bemedlade. När sålunda fotogenbelysningen i hemmen till följd af petroleumtrustens åtgärder i väsentlig mån fördyrats och mer än förut betungar småfolket, bör det undersökas, huruvida möjlighet icke finnes att genom sänkning af elektricitetsprisen för den samhällsklass, hvilken hårdast känner trycket, något lätta bekymren.

Nu har elektricitetsverket, såsom berättelse öfver 1911 års förvaltning utvisar, senaste år lämnat ett öfverskott af 1,105,574: 36 kr., hvaraf icke mindre än 705,574: 76 kr. afses för extra afskrifningar. Beloppet är synnerligen stort i betraktande af att regelbundna afskrifningar efter en normalplan, hvilken sannolikt torde öfverensstämma med nutida fordringar, årligen ske till afsevärda belopp. Detta ger emellertid vid handen, att ytterligare prisreduktioner icke äro alldeles uteslutna under den närmaste tiden. Så snabbt som utvecklingen nu sker på detta område, har man äfven anledning förmoda, att Stockholms stad icke alltför länge kommer att bibehålla sin nuvarande taxa. Jag erinrar om att Göteborgs elektricitetsverk står i begrepp att sänka belysningsprisen.

Emellertid bör man icke förbise, att de nettovinster, kommunala affärsverk erhålla å sin rörelse, utgöra en indirekt belastning på befolkningen, hvilken drabbar synnerligen ojämnt. När tarifferna äro lika för medborgare tillhörande skilda inkomstgrupper, komma de, hvilka ha den minsta förtjänsten, att mer betungas af den afgift, verket upptager. Sedan elektricitetens »popularisering»

numer efter metalltrådslampans införande minskar kostnaden pr bränntimme till ungefär en tredjedel mot förut och fotogenbelysningen hlifvit omkring dubbelt så dyr som det elektriska ljuset, så har denna fråga blifvit aktualiserad, emedan större befolkningslager, än förut, äro berörda af densamma. En prisreduktion bör följaktligen i främsta rummet vidtagas för de ekonomiskt sämst lottade klassernas räkning.

Ett förbilligande af det elektriska ljuset för de små hemmen skulle också medföra betydande hygieniska fördelar. Elektriciteten kunde uttränga fotogen, stearin och tändstickor, minska eldfarligheten och befördra snygghet inomhus. Fördelarna behöfva endast påpekas för att tillräckligt uppskattas.

Det bör också anföras, att en ökad konsumtion i detta fall ger möjlighet till en större produktion, hvilket i sin ordning kan bidra till minskning af nettokostnaden pr enhet och ytterligare förbilliganden.

Den närmare utredningen huru prisreduktionen lämpligen kan verkställas bör öfverlämnas åt den i ärendet sakkunniga myndigheten. Här må endast antydast, att det lämpligaste sättet möjligen vore att bevilja t. ex. trerumslägenheter 10 % rabatt, tvårumslägenheter 20 % rabatt och lägenheter med mindre rumsantal 30 % rabatt. Att man därigenom skulle nå den fattigare delen af befolkningen visar stadens officiella statistik, hvilken anger, att öfverbefolkning förefanns år 1910 uti 38,9 % af kökslägenheterna, 30,7 % af enrumslägenheterna, 29,4 % af lägenheter om ett rum och kök, 11,8 % af bostäder om 2 rum, 17,4 % af lägenheter om 2 rum och kök samt 4,8 % af lägenheter om 3 rum och kök. Dessa rabatter torde för verket icke komma att spela någon större roll, men bli för konsumenterna en lättnad, hvilken säkerligen vore välkommen. Åtgärden skulle också främja utbredningen af elektricitetens användning till vidare samhällslager.

På grund af det anförda hemställes alltså:

att stadsfullmäktige måtte uppdraga åt gas- och elektricitetsverksstyrelsen att verkställa utredning angående möjligheten och lämpligheten af att genom rabatter af elektricitetspriset för konsumenter boende uti lägenheter om högst tre rum och kök förbilliga belysningen uti de små hemmen samt för stadsfullmäktige framlägga de förslag, hvartill denna utredning må föranleda.

Stockholm den 9 december 1912.

Erik Palmstierna.